

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Princeps Quoad alia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

PRINCEPS
Quoad alia.

Princeps
nō recipit
suā pote-
statem im-
mediate à
Deo.

Nō potest
cōdemnare
reum de
mandato.

Potest au-
tē punire
etiam lega-
tos Princi-
pum, si
atrociora
commis-
erunt?

17 Aliqui ex Iurifconsultis cum Ce-
uallos putant, Principes recipere
suam potestatem immediate à Deo.
Alij id negant. par. 1. tr. 2. ref. 120. & Iu-
stinianus §. sed quod Principi, instit. de iur.
nat. gen. & c. i. fateatur eam accepisse à
populo ex l. regia.

16 Non potest Princeps condemnare
reum de mandato absque processu, ter-
minis, & aliis, quæ sunt de substantia
iuris, etiam si delicti certam notitiã ha-
beat, quia sententia, ut potest actio publi-
ca, non ex priuata, sed ex publica noti-
tia, quæ habetur per allegata & probata,
facti debet, & de iure nature est, ut no-
mo inauditus damnetur. Clem. pastorali-
lis, §. ceterum, de sent. & re iud. Vnde nec
ministri talem sententiam exequi possunt.
Et licet Malderus in 2. 2. tract. 6. c. 1.
dub. 14. id permittat in aliquo casu raro,
quando delictum esset omnino publicum
aut Principi cum aliquot testibus eui-
dens, & iuris ordofertuari non posset
absque periculo mali communis, hæc ta-
men conditiones non concurrunt, qua-
ndo Præfates condemnant de
mandato: ut vid. antiphi quid faciunt.
par. 3. tr. 5. ref. 98 & in add. secund. ref. 29.

17 Porro Princeps etiam legatos &
eorum famulos punire potest, si atrociam
in suo territorio commiserint: quia etiam
hospes & peregrinus eius subditus
est, in cuius territorio versatur, l. 1. ff.
de off. prat. vnde aliqui inter quos Pefol-
dus in dissert. polit. de leg. capue §. numero
19. putant, id sancitum esse in l. non alias,
24. ff. de iud. & in l. concessiff. 2. cod. Nam
delictum legati & eius famuli non de-
bet esse impunitum, ait Conzen libr.
7 capite 36 §. 5. nec est ratio, quare pu-
niri debeat à proprio Principe, cum læ-
sus non debeat cogi ad accusandum in
locis remotissimis cum mixtis peri-
culis & expensis, & multo minus, si
prodicionem aut seditionem molitas

fit, quia tunc præsumitur de hoc habuisse
ab eo mandatum. Vnde multa extant
pro nobis huius rei exempla. Nam Phi-
leas Tarentinorum legatus virginis Ro-
mæ casus, & è saxo electus est, aucto-
re Liviò libro 15. Legati Persarum iugula-
ti fuerunt ab Alexandro, teste Iustino
lib. 7. Seuerus apud Herodian. lib. 6. ver-
bales iniurias in legatis Parthorum pu-
niuit exilio Orator Galliarum Medio-
lani propter homicidium capite plexus
est, apud Cochier de leg. c. 42. vbi multa
alia congerit. Saucius legationis san-
ctum est & inuolatum ex iure gentium,
ut ait Bionez in 2. 2. quest. 57. art. 3. &
legati diuino & humano præsidio val-
lantur, ut ait Tullius ora. 3. in Ver. vnde
in signum securitatis olim portabant
sagmina & herbas, ut patet ex l. 8. §. 1. de
rer. diuis. Sed quousque legaci in lega-
tionis non excedunt: nam alioqui, si iu-
ra gentium prima frangerent, fide, quæ de
iure gentium posita debereur indigni
sunt reatus eam omnem dignitatem
excludit lib. 1. c. vbi Senatores vel clarissi-
mi. Sed hæc non procedunt cum legatis
& Nunciis Sedis Apostolicæ, propter
exemptionem status Ecclesiastici, qua
etiam fruuntur eorum famuli laici, ut
dictum est V. Immunitas Ecclesiastica, n.
2. par. 6. tr. 8. ref. 2.

18 Possit Principem ex urgentissima
causa duellum permittere, diximus V. tiffima causa
Duellum n. 4. & docet nouissimè Men-
doz in 2. 2. disput. 170 sect. 1. §. 173. vbi tere du-
aliquot casus enumerat, in quibus non
procedere inquit Tridentinum & Bul-
las Pontificum, quia intelligi debent de
permissione duelli illicita. par. 6. tractat.
6. resolutione 20.

19 Denique non potest Princeps per-
mittere suis subditis libertatem consci-
entia in consulto summo Pontifice, præ-
sertim perpetuum, ob magna præiudicia
contra religionem. Quod si id faciat, ea
licentia iualida est, & non præiudicat
rationibus Pontificis. par. 10. tr. Per
totum

20 Venæ auri, argenti, & aliorum
metallorum magnæ æstimationis, quia
ab arbitrio nature videtur in com-
mune,

Qui de ve-
nis auri, ar-
genti, &c.

muere, & publicum bonum ordinata, applicentur Principi tam iure gentium, quam per leges particulares regnorum, Lapidicinae uero, carbonariae, & similes pertineant ad Dominum fundi, in quo reperiuntur, neque possunt à Principe vindicari: quia auri fodinae, & aliae uenae metallicae maioris sunt aestimationis quam ut sint propriae alicuius uilis agris, magisque decent Principem, quam pleberum quempiam. Ita Calpenius in *Cursu Theolog. Morali. tom. 2. tract. 18. disp. 7. sect. 2. num. 5.* Syluius in 2. 2. D. Tho. quasi. 66. art. 5. concl. 8. & alij par. 5. tractat. 5. resolutione 17.

Quid de Thesaur. inuenio in domo?

21. Thesaurus si in domo tua, uel in fundo tuo à te esset inuentus arte magica, tunc fisco Principis applicandus erit: quia tunc à te auferitur tanquam ab indigno, per l. 1. circa princ. ff. de iure fisco. Si autem ab alio, tunc medium pertinebit tibi. Villalobos in *Summ. tom. 2. tractat. 20. diffie. 20. numero 7.* Megala, in 1. 2. lib. 2. cap. 4. quast. 2. numero 14. Lessius, lib. 2. capite 5. dub. 17. numero 65. & alij. Licet Bocerus tractat. de Regalibus cap. 3. num. 180. doceat ex thesauro ab alio in alieno fundo, uel domo arte magica inuenio, nil fisco inferendum esse: quia id nulla lege cautum censetur, quia thesaurus in alieno praedio data opera inuentus, simpliciter, & sine distinctione ad dominum praedij pertinere totus dicitur in l. 1. in C. de thesauro. lib. 10. part. 9. tractat. 5. resolutione 512.

Nō possunt subditi in consilio Pontifice concedere libertatem conscientia.

22. Principes saeculares inconsulto Pontifice non possunt suis subditis concedere libertatem conscientiae, quia cum in huiusmodi pactis tractatur non solum de rebus temporalibus, sed de Religione, rebusque spiritualibus, ac si mul ex consequenti derogeretur communibus iuribus, & legibus Ecclesiae, ad qua tuenda Principes ipsi, uel Ecclesiae protectores obligantur, necessarium uidetur. ut ea inconsulto Pontifice ad quem huiusmodi causa pertinet, non inueantur: cuius est status, re, & iudicare, quid praesenti Ecclesiae statuit ex-

pediens sit. Altera causa est, ut pacta eiusmodi firmius sistant, ne forte, si postea noui aliud eveniat, scandala in Ecclesia subsequantur. Vide alia circa hoc ipsum par. 10. tractat. 3. resolut. 1. usque ad 5.

PRIVILEGIUM.

1. **P**riuegium, quasi priuata lex, dicitur, specialis gratia alicui concessa. Multiplex est. Et praecipue diuiditur in personale & reale. Illud immediate conceditur personae & sequitur personam, hoc immediate rei, quae aliquando est locus, & tunc extra illum non operatur. Nisi saltem persona habeat praesentiam legalem. Quo pacto ait Sanchez de matr. tom. 1. lib. 3. disp. 18. num. 7. priuegio ciuitatis frui posse, qui habeat in ea domicilium, quamuis absit ad aliquod breue tempus, quia in iure habentur pro praesentibus. Et sic Mediolanensem alibi hospitium, primis diebus Quadragesimae, (& Castellanum in sabbatis addit Palacius in 4. dist. 15. disp. 8. post 6. concl.) carnibus vesci posse par. 3. tr. 5. res. 120.

Privilegiū quid: Et quotu-plex.

An priuilegio ciuitatis frui possint ciues absentes.

2. Priuegium habendi oratorium domesticum, probabile est esse personale: unde qui illud habet, seruatis seruandis, posse illud erigere, quocumque domicilium transfert, & illa uerba rescripti, quod possit erigere in domo ciuitatis Panormi v. g. non esse dispositiua, sed demonstratiua & nihil operari auctore Cranera conf. 87. num. 11. par. 4. ser. ar. domi. tr. 4. resol. 208. & opinionem tenet nouissime Zambellus v. Missam, n. 46. contra Merollam 10. 3. disp. 6. c. 8. dub. 22. n. 126. par. 6. tr. 8. res. 11. §. Notandum. Nomine autem familiae in tali priuegio, quae coram celebrari potest, uenit maritus, uxor, filij, filia, nurus cohabitans, serui & ancillae commensales res. 208. cit. in fine.

Et habetis priuilegiū exigendi in domo oratorij. possint illud erigere, quocumque ciuitatis.

An in dubio priuilegiū canonicū debeat esse personale: quia personale.

3. In dubio, num priuegium sit reale, an personale, Sanchez lib. 8. disp. 1. ser. debeat. 27. n. 4. uult reputari debere personale: quia personale.